

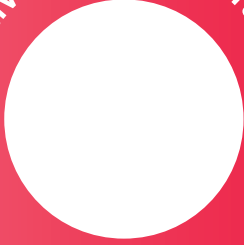
AGS

Akademi Giriş Sınavı

öSYM Duyurusuna Göre
ULTRA
SERİSİ
2025

Sayısal Yetenek & Sözel Yetenek

Aktivasyon Kodu Burada!

Bu kitabı alan adaylara

**DIJİTAL EĞİTİM
PLATFORMU HEDİYE!**

1001 Çözümlü Soru
5 Çözümlü Deneme Sınavı Hediye

Dijital eğitim platformu
için karekodu okutunuz

KONU ANLATIMLI

DATA
YAYINLARI

AGS

SAYISAL YETENEK - SÖZEL YETENEK

KONU ANLATIMLI

EDİTÖR

Turgut MEŞE

YAZAR

Komisyon

©

Bütün yayın hakları Data Yayınlarına aittir.

Yayıncının ve editörün izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik yollarla ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

Kitabın bilimsel sorumluluğu editör ve yazarlara aittir.

BU KİTAP T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞININ BANDROLÜ İLE SATILMAKTADIR.

Sertifika No

40447

ISBN

978-625-6200-82-1

SAYFA TASARIMI

Data Dizgi Ekibi

KAPAK TASARIMI

Data Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital Matbaacılık

İLETİŞİM

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 20 33 - 0 505 925 57 81

Fax: 0312 342 23 58

İÇİNDEKİLER

SAYISAL YETENEK

BÖLÜM 1: TEMEL MATEMATİK

► TEMEL KAVRAMLAR VE TEMEL İŞLEMLER.....	6
► TEST 1	25
► TEST 2	27
► TEST 3	29
► BÖLME - BÖLÜNEBİLME KURALLARI - EBOB - EKOK	31
► TEST 4	39
► BİRİNCİ DERECE DENKLEMLER	41
► TEST 5	45
► RASYONEL SAYILAR	47
► TEST 6	52
► ÜSLÜ SAYILAR VE ÜSLÜ SAYILARLA İŞLEMLER	54
► TEST 7	58
► KÖKLÜ SAYILAR	60
► TEST 8	64
► ÇARPANLARA AYIRMA	66
► TEST 9	69
► EŞİTSİZLİK - MUTLAK DEĞER	71
► TEST 10	74
► ORAN - ORANTI - ORTALAMA ÇEŞİTLERİ	76
► TEST 11	80
► PROBLEMLER	82
► TEST 12	90
► KÜMELER	92
► TEST 13	100
► FONKSİYON - İŞLEM	102
► TEST 14	106
► PERMÜTASYON - KOMBİNASYON - OLASILIK	108
► TEST 15	113

BÖLÜM 2: GRAFİK VE TABLO YORUMLAMA

► TABLO VE GRAFİKLER	115
► TEST 1	117

BÖLÜM 3: MANTIKSAL MUHAKEME PROBLEMLERİ

► SAYISAL MANTIK - AKIL YÜRÜTME.....	119
► TEST 1	123

SÖZEL YETENEK

BÖLÜM 1: SÖZCÜKTE ANLAM

► SÖZCÜKTE ANLAM	128
► SÖZ GRUPLARINDA ANLAM.....	135
► TEST 1	139

BÖLÜM : CÜMLEDE ANLAM

► CÜMLE YORUMU	142
► CÜMLE TAMAMLAMA.....	146
► CÜMLE OLUŞTURMA.....	146
► CÜMLE ANALİZİ	148
► CÜMLEDE ANLATIM.....	148
► CÜMLELER ARASI ANLAM İLİŞKİLERİ	150
► CÜMLEDE KAVRAMLAR VE DUYGULAR	152
► TEST 1	155

BÖLÜM : PARAGRAFTA ANLAM VE ANLATIMIN OLUŞMASI

► PARAGRAF	159
► ANLATIMIN OLUŞMASI	166
► ANLATIM ÖZELLİKLERİ.....	179
► TEST 1	185
► TEST 2	192

BÖLÜM 4: SÖZEL MANTIK

► SÖZEL MANTIK.....	199
► TEST 1	215
► TEST 2	219

SAYISAL YETENEK

DATA YETENEKLERİ

TEMEL KAVRAMLAR VE TEMEL İŞLEMLER

Rakam: Sayıları ifade etmeye yarayan sembollere rakam denir.

Rakamlar: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 olmak üzere 10 tanedir.

- En küçük rakam 0, en büyük rakam 9'dur.

Örnek Soru

a, b, c birbirinden farklı rakamlardır.

Buna göre $a + b + c$ en fazla kaçtır?

- A) 27 B) 26 C) 25 D) 24 E) 23

Çözüm

Rakamlar: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9'dur.

a, b, c birbirinden farklı olduğuna göre;

$a + b + c$ 'nin en büyük olması için $a=9$ $b=8$ $c=7$ olmalıdır.

Böylece $a + b + c = 9 + 8 + 7 = 24$ olur.

Sayı: Bir çokluğu belirtmek için rakamların belirli bir kurala göre bir araya getirilmesi ile oluşan ifadelerdir.

- 2, 3, -7, $\frac{5}{5}$, $\sqrt{5}$ vb. birer sayıdır.

NOT

- Her rakam bir sayıdır. Fakat her sayı bir rakam değildir.

SAYI KÜMELERİ

1. Sayma Sayılar Kümesi

$$\mathbb{N}^+ = \{1, 2, 3, \dots\}$$

- 1'den başlar sonsuza kadar gider.

2. Doğal Sayılar Kümesi

$$\mathbb{N} = \{0, 1, 2, 3, \dots\}$$

- 0'dan başlar sonsuza kadar gider.

3. Tam Sayılar Kümesi

$$\mathbb{Z} = \{\dots -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, \dots\}$$

- Eksi sonsuzdan gelir. 0'ı alır ve artı sonsuza gider.

$$\mathbb{Z}^- = \{-1, -2, -3, \dots\}$$

$$\mathbb{Z}^+ = \{1, 2, 3, \dots\}$$

NOT

- 0 (sıfır) başlangıç noktasıdır. 0'ın işareti yoktur.

4. Rasyonel Sayılar Kümesi

$\mathbb{Q} = \{a, b \in \mathbb{Z} \text{ ve } b \neq 0 \text{ olmak üzere } \frac{a}{b} \text{ şeklinde yazılan ifadelerdir.}\}$

- $\frac{1}{5}, -2, -\frac{7}{6}, \frac{100}{99}$ vb. sayılardır.

Paydasında 0 (sıfır) olan sayılar rasyonel sayı değildir.

5. İrrasyonel Sayılar Kümesi

- Rasyonel olmayan sayılara irrasyonel sayılar denir.

$$\mathbb{Q}' = \{\sqrt{3}, \sqrt{2}, 1,3891\dots\}$$

6. Reel (Gerçek, Gerçel) Sayılar Kümesi

Rasyonel ve irrasyonel sayıların oluşturduğu kümedir.

$$\mathbb{R} = \mathbb{Q} \cup \mathbb{Q}'$$

Örnek Soru

a, b, c birbirinden farklı doğal sayılardır.

Buna göre $a + 5b + 3c$ toplamının en küçük değeri kaçtır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

Çözüm

$$\mathbb{N} = \{0, 1, 2, 3, \dots\}$$

$a + 5b + 3c$ ifadesinin en küçük değeri için katsayısı en büyük olan sayıya en küçük doğal sayı verilir. Yani:

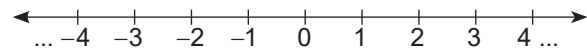
$$a + 5b + 3c$$

$$\begin{array}{ccc} \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ 2 & 0 & 1 \end{array}$$

$$b = 0, c = 1, a = 2 \text{ olmalıdır.}$$

$$a + 5b + 3c = 2 + 5 \cdot 0 + 3 \cdot 1 = 5 \text{ elde edilir.}$$

Sayı doğrusunda bulunan bütün sayılar reel sayılardır.

\mathbb{N}^+ = Sayma sayılar kümesi

\mathbb{N} = Doğal sayılar kümesi

\mathbb{Z} = Tam sayılar kümesi

\mathbb{Q} = Rasyonel sayılar kümesi

\mathbb{Q}' = Rasyonel olmayan (irrasyonel) sayılar kümesi

\mathbb{R} = Reel (gerçek) sayılar kümesi

1. a, b, c birbirinden farklı rakamlar olmak üzere;

$3a - 4b - 2c$ 'nin en küçük değeri kaçtır?

- A) -52 B) -50 C) -48 D) -46 E) -44

2. a, b, c pozitif tam sayılar ve $\frac{5}{a} = \frac{b}{3} = c$ ise

c'nin en büyük değeri için $a + b + c$ kaçtır?

- A) 19 B) 20 C) 21 D) 22 E) 23

3. $x, y, z \in \mathbb{R}$;

$$x^2 \cdot y < 0$$

$$y^2 \cdot z^3 > 0$$

$$x \cdot z > 0$$

olduğuna göre x, y, z'nin işaretleri sırasıyla aşağıdaki seçeneklerden hangisinde verilmiştir?

- A) +, +, - B) +, -, - C) +, -, +
D) -, +, - E) -, -, -

4. $x, y, z \in \mathbb{R}$;

$$x \cdot y < 0$$

$$y \cdot z^3 > 0$$

$$x \cdot z < 0$$

olduğuna göre aşağıdakilerden hangisi daima negatiftir?

- A) $\frac{x^2}{y}$ B) $\frac{x \cdot y^2}{z}$ C) $y \cdot z$ D) $y + z$ E) $x^2 \cdot y \cdot z$

5. a, b, c birer tam sayı ve

$$a \cdot b = 4c + 5$$

olduğuna göre, aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) a ve b tek sayılardır.
B) a ve b çift sayılardır.
C) a tek, b çift sayıdır.
D) $a + b$ tek sayıdır.
E) $a - b$ tek sayıdır.

6. Aşağıdakilerden hangisi tek sayıdır?

- A) $13^{14} + 15^{17}$ B) $11^{12} - 7^3$
C) $0! \cdot 9^{10} + 11$ D) $11! \cdot 7 + 3$
E) $16! + 17!$

7. $4 + 6 + 8 + \dots + 40 = a$ ise $1 + 2 + 3 + \dots + 20$ toplamının a türünden eşiti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\frac{a}{2}$ B) $\frac{a+1}{2}$ C) $\frac{a+2}{2}$ D) $\frac{3a}{2}$ E) $\frac{a}{4}$

8. Ardışık 10 tek sayının toplamı 40 olduğuna göre, en küçük tek tam sayı ve en büyük tek tam sayının toplamı kaçtır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

CEVAPLI
TEST - 15PERMÜTASYON -
KOMBİNASYON - OLASILIK

1. $\{0,1,2,3\}$ kümesinin elemanları ile 3 basamaklı ve rakamları birbirinden farklı kaç sayı yazılabilir?

A) 20 B) 18 C) 16 D) 12 E) 10

2. 5 farklı matematik, 4 farklı fizik, 3 farklı kimya kitabı bir rafa yan yana sıralanacaktır.

Aynı türler birbirinden ayrılmamak şartıyla kaç farklı şekilde sıralanabilirler?

A) $3! \cdot 5! \cdot 4! \cdot 3!$ B) $3 \cdot 5! \cdot 4! \cdot 3!$ C) $5! \cdot 4! \cdot 3!$
D) $3! \cdot 12!$ E) $12!$

3. $A = \{0, 1, 2, 3, 4\}$

kümesinin elemanları kullanılarak 4 basamaklı kaç sayı yazılabilir?

A) 125 B) 225 C) 400 D) 500 E) 600

4. Özdeş 3 mavi, 4 kırmızı boncuk bir ipe sıralanacaktır.

Bu boncukların 7'si birden kaç farklı şekilde sıralanabilirler?

A) 144 B) 35 C) $P(7,3)$ D) $7! \cdot 3! \cdot 4!$ E) $7!$

5. 10 kişiden 4 kişilik bir takım oluşturulacaktır. Oluşturulacak takımın 2 oyuncusu belli olduğuna göre diğer oyuncular kaç değişik biçimde oluşturulabilir?

A) 18 B) 28 C) 38 D) 48 E) 58

- 6.

Yukarıdaki şekilde her karenin içi farklı bir renkle boyanacaktır.

Elde 5 farklı renkte boya olduğuna göre, bu boyama kaç farklı biçimde yapılır?

A) 100 B) 110 C) 120 D) 130 E) 140

7. Anne, baba ve üç çocuklu bir aile, anne ile baba biri başta biri sonda, çocuklar ortada olmak üzere fotoğraf çektireceklerdir.

Çekilen fotoğraf kaç değişik şekilde olabilir?

A) 6 B) 8 C) 12 D) 16 E) 18

8. 5 erkek ve 4 kız arkadaş, kızlar ön sırada ve erkekler arka sırada olmak üzere kaç farklı şekilde fotoğraf çektirebilir?

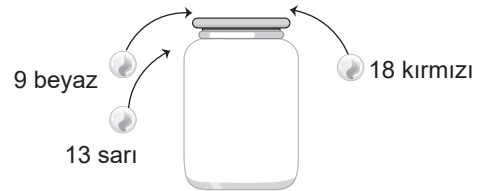
A) 720 B) 1440 C) 2880 D) 5760 E) 6400

9. 10 kişilik bir gruptan 5 kişilik bir ekip ve bu ekipten bir başkan, yardımcısı ve bir üye seçilerek oluşturulacaktır.

Buna göre bu ekip kaç farklı şekilde oluşturulabilir?

A) 15120 B) 14400 C) 11200
D) 10800 E) 96000

- 10.

Yukarıda gösterilen sayıda ve renkteki toplar bir kavanoza atılıyor. Kavanozdan çekilen toplar kavanoza geri atılmayacaktır.

Buna göre kavanozdan art arda çekilen her iki topun da sarı olma olasılığı kaçtır?

A) $\frac{1}{10}$ B) $\frac{7}{10}$ C) $\frac{1}{20}$ D) $\frac{3}{40}$ E) $\frac{29}{40}$

GRAFİK VE TABLO PROBLEMLERİ

GRAFİK PROBLEMLERİ

- Tablodaki bilgiler dikkatli okunmalıdır.
- Çizgi ve sütun grafiklerinde eksenlere dikkat edilmelidir.
- Daire grafiği bütün ve bütündeki parça hakkında bilgi verir.

TABLO PROBLEMLERİ

- Tabloda verilen satır ve sütunların kesişimlerine dikkat edilmelidir.

Örnek Soru

	A ürünü	B ürünü
Kâr Yüzdesi	%20	%30

Yukarıdaki tabloda A ürününün ve B ürününün satışından elde edilen kâr yüzdeleri gösterilmiştir.

A'nın satış fiyatı 48 TL, B'nin satış fiyatı 65 TL olduğuna göre, A ve B ürünlerinin alış fiyatları sırasıyla kaç TL olur?

- A) 42, 44 B) 44, 40 C) 45, 40
D) 40, 45 E) 40, 50

Çözüm

A ürününün alış fiyatı x TL olsun. x TL'lik maldan %20 kâr sağlandığına göre,

$$x + x \cdot \frac{20}{100} = 48 \Rightarrow \frac{6x}{5} = 48$$

$$\Rightarrow 6x = 240$$

$$\Rightarrow x = 40 \text{ TL olur.}$$

B ürününün alış fiyatı y TL olsun. y TL'lik maldan %30 kâr sağlandığına göre;

$$y + y \cdot \frac{30}{100} = 65 \Rightarrow \frac{13y}{10} = 65$$

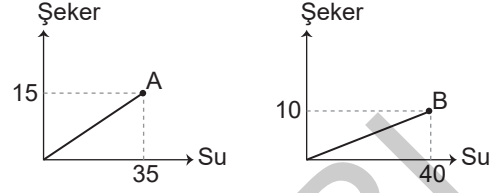
$$\Rightarrow 13y = 650$$

$$\Rightarrow y = 50 \text{ TL olur.}$$

Çizgi Grafiği

- Yatay ve dikey eksenleri verilen kesimindeki noktaların bir çizgi ile birleştirilmesiyle çizgi grafiği oluşur.

Soruyu Çözelim!

Yukarıda gösterilen doğrusal grafiklerde A ve B maddelerinde bulunan su – şeker oranları verilmiştir. A maddesinden 1 kg ve B maddesinden 4 kg alınıp karıştırılıyor.

Buna göre oluşan karışımın şeker oranı % kaçtır?

- A) 16 B) 18 C) 20 D) 22 E) 24

Çözüm

$$A'nın \text{ şeker yüzdesi} = \frac{15}{15 + 35} = \frac{15}{50} = \frac{30}{100}$$

$$B'nin \text{ şeker yüzdesi} = \frac{10}{10 + 40} = \frac{10}{50} = \frac{20}{100}$$

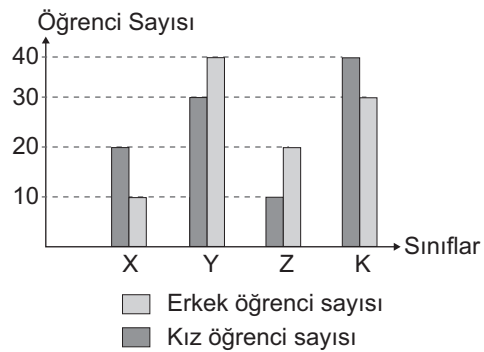
$$1 \cdot \frac{30}{100} + 4 \cdot \frac{20}{1000} = \frac{110}{5}$$

$$= \frac{110}{100} \cdot \frac{1}{5} = \frac{22}{100}$$

Sütun Grafiği

Verilerin belirlenen x ve y eksenleri üzerinde sütunlarla gösterilmesine sütun grafiği denir.

Örnek Soru

Yukarıdaki sütun grafiğinde X, Y, Z ve K sınıflarında bulunan öğrenci sayıları gösterilmiştir.

Buna göre dört sınıftaki öğrencilerin yüzde kaç kız öğrencilerden oluşur?

- A) 40 B) 42 C) 44 D) 48 E) 50

MANTIKSAL MUHAKEME PROBLEMLERİ

BÖLÜM 3

1. Kurallı Sayılar

- Sayıların belli bir kuralla veya belli bir özellik ile tanımlanıp işlendiği bölümdür.
- Bu kısımda bahsedilen kurallar ve özellikler kendine veya soruya özel olabilir. Bu nedenle verilen tanım iyi anlaşılmalı ve verilen örnek incelenmelidir.

Verilen örnek soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

- Teorem: Bir X pozitif tam sayısının Geil sayısı olup olmadığı aşağıdaki yöntemle belirlenir:
- Geil sayıları, 2 ve katları basamaklıdır.
- X'in her basamağındaki rakam 9 dan çıkarılır ve böylece, basamak sayısı X ile aynı olan Y sayısı elde edilir.
- Y'nin rakamları tersten yazılarak Z sayısı elde edilir.
- $Z = X$ ise, X bir Geil sayısıdır.

Örneğin;

$X = 3276$ olsun.

$$\left. \begin{array}{l} 9 - 3 = 6 \\ 9 - 2 = 7 \\ 9 - 7 = 2 \\ 9 - 6 = 3 \end{array} \right\} Y = 6723 \text{ ve } Z = 3276 \text{'dir.}$$

$X = Z$ olduğundan 3276 Geil sayısıdır.

Örnek Soru - 1

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bir Geil sayısıdır?

- A) 2359 B) 4562 C) 5724 D) 4956 E) 3579

Örnek Soru - 2

2457'den küçük Geil sayılarından en büyüğünün onlar basamağında hangi rakam vardır?

- A) 5 B) 6 C) 7 D) 8 E) 9

Örnek Soru - 3

Dört basamaklı en küçük Geil sayısı ile iki basamaklı en küçük Geil sayısının farkı kaçtır?

- A) 1001 B) 1060 C) 1080 D) 1094 E) 1108

Örnek Soru - 4

Sekiz basamaklı herhangi bir Geil sayısının rakamlarının toplamı kaçtır?

- A) 16 B) 18 C) 28 D) 36 E) 38

Verilen çözümleri aşağıdaki bilgilere göre değerlendiriniz.

$$\begin{array}{c} 3+6=9 \\ \text{x=3276} \\ 2+7=9 \end{array}$$

Teoremin püf noktası; zıt uçlardaki her bir basamağın dıştan içe doğru ikili gruplar halinde sayı değerleri toplamının 9 olmasıdır. Yani bu yolla üretilecek sayıların ikili grupları hep toplamda 9 sayısına eşit olacaktır. Böylece pratik şekilde Geil sayısı üretmek ya da bir sayının Geil sayısı olup olmadığını anlamak mümkün olacaktır.

Çözüm - 1

Yukarıda anlatıldığı gibi ikilileri toplamı 9 olan (Geil) sayı 5724'tür.

Çözüm - 2

2457'den küçük Geil sayılarından en büyüğü; 2367'dir. (Onlar ve yüzler basamaklarının toplamı 9 olması gerektiğinden sayıyı küçültebilmek için yüzler basamağı 1 azaltıldığında onlar basamağı 1 arttırılır.)

Çözüm - 3

Dört basamaklı en küçük Geil sayısı; 1098'dir.

İki basamaklı en küçük Geil sayısı; 18'dir.

Bu iki Geil sayısının farkı: $1098 - 18 = 1080$ 'dir.

Çözüm - 4

Sekiz basamaklı herhangi bir Geil sayısının rakamlarının toplamı; ikililerin her birinin toplamı 9 olması gerektiğinden; $4 \cdot 9 = 36$ 'dır.

2. Sayı Dizileri

Aritmetik Dizi: Ardışık terimleri arasındaki farkları eşit olan diziye denir.

$$\begin{array}{c} +3 \quad +3 \quad +3 \\ \curvearrowright \quad \curvearrowright \quad \curvearrowright \\ 3 - 6 - 9 - 12 - \dots \text{ gibi} \end{array}$$

Geometrik Dizi: Ardışık terimlerin arasındaki oranı eşit olan diziye denir.

$$\begin{array}{c} \times 2 \quad \times 2 \quad \times 2 \\ \curvearrowright \quad \curvearrowright \quad \curvearrowright \\ 2 - 4 - 8 - 16 - \dots \text{ gibi} \end{array}$$

SÖZEL YETENEK

DATA YAKINLARI

SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcük (Kelime): Bir dilde, belli bir anlamı ya da görevi olan en küçük ses birimine denir.

Sözcükler, zaman içerisinde insanların ihtiyaçları doğrultusunda oluşmuştur. Oluşan her sözcüğün bir anlamı ve cümlede üstlendiği bir görevi vardır. Anlamli sözcükler bir işi, hareketi, durumu, duyguyu, düşünceyi, soyut ya da somut bir varlığı ifade ederken görevli sözcükler diğer sözcükler arasında çeşitli anlam ilgileri kurarak bunların cümle içinde kullanılmasına yardımcı olur.

Sözcükler, buldukları cümleye göre değişik anlam ve görevler kazandıklarından farklı başlıklar altında ele alınır.

ÇOK ANLAMLILIK

- Sözcüklerin kullanıldıkları cümleye göre farklı anlamlara gelmelerine sözcükte çok anlamlılık denir.
- Sözcükler ilk oluşumlarında bir varlık, kavram ya da eylemi karşılarken bazıları, zamanla yeni anlamlar kazanarak çok anlamlı ifadeler hâline gelir.

Örnekler

- › Depremde hasar gören binanın altına yerleştirilen dinamit, kontrollü bir şekilde patlatıldı. (İnfilak etmek)
- › Zavallı adam, parasızlıktan, bir kışı yanları patlamış ayakkabılarla geçirdi. (Yırtılıp açılmak)
- › Kavgada yüzüne yumruk gelen Kemal'in kaşı patlamış. (Yarılmak)
- › Ağrı'da aralık ayında, iklim değişikliğinden etkilenen elma ağacının tomurcukları patladı. (Yeşermek, ortaya çıkmak)
- › Ülkede zamansız bir şekilde harp patladı ve yediden yetmişe herkes silahlandırıldı. (Ansızın tehlikeli bir şey meydana gelmek)
- › Çakıl taşlarla dolu yolda, lastiği patlamış onlarca araçla karşılaştık. (Taşıt lastiğinin çeşitli nedenlerle havası inmek)

Bu cümlelerde "patlamak" sözcüğü, altı farklı anlamda kullanılmıştır.

NOT

- Bir sözcüğün çok anlamlı olma durumu, cümledeki kullanımından ve diğer sözcüklerle olan anlam ilişkisinden anlaşılır.

Örnek Soru

- Bu yaz güneyden gelen sıcak hava dalgası, hasada henüz gelmemiş ekinleri yakmıştı.
- Sahilde biraz yüzdükten sonra saatlerce güneşte vücudunu yaktı.
- Radyonun yan tarafında bulunan lambayı yaktı ve etrafa ışık saçtı.
- Elindeki kibriti yaktı ve sobadaki çalılarını tutuşturarak içeriyi ısıttı.
- Zamanında orada olamadığından sekiz seansına aldığı biletini yaktı.

Numaralanmış cümlelerde "yakmak" sözcüğü kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

Çözüm

Numaralandırılmış cümlelerde "yakmak" sözcüğü şu anlamlarda kullanılmıştır:

- Kurutmak, zarar vermek
- Karartmak
- Işık vermesini sağlamak
- Yanmasını sağlamak veya yanmasına yol açmak, tutuşturmak
- Zamanında kullanılmadığından hükmünü yitirmek

"Yakmak" sözcüğü, 5 farklı anlamda kullanılmıştır.

CÜMLE YORUMU

Cümle yorumlama sorularında; verilen cümlelerin anlatmak istediği, cümleden çıkarılabilecek ya da çıkarılamayacak yargılar, cümlelerin eş ya da yakın anlamlısı, cümlelerin karşıt anlamlısı, cümlelerin tamamlanması, cümle oluşturma, cümleleri birleştirme tarzında sorular sorulmaktadır.

ANLAM İLİŞKİLERİNE GÖRE CÜMLELER

Cümlede Anlatılmak İsteneni Bulma (Çıkarılabilecek / Çıkarılamayacak Yargı)

- Verilen cümlede anlatılmak istenen ve cümleden çıkarılabilecek yargılar doğru tespit edilmelidir. Önemli olan verilen cümlede anlatılmak istenen doğru bir biçimde belirleyebilmek ve cümleyi doğru bir şekilde yorumlayabilmektir. Cümlelerin anlattığının dışına çıkmamak önemlidir.

Örnekler

- › Her yapıt, içinden çıktığı toplumun siyasi, kültürel, ekonomik vb. yaşadığı olaylardan izler taşır.

Bu cümlede anlatılmak istenen şey “Her yapıt, meydana geldiği toplumun zihniyetini yansıtır.” yargısıdır.

- › Bir araştırma şirketi artık, ülkenin %95’inin virüsün kapsama alanında olduğunu açıklamıştır.

Çıkarılabilecek yargılar:

- 1 - Bahsedilen virüsün, geniş bir kapsama alanında etkili olduğu
- 2 - Ülkenin büyük bir bölümünün virüsün etkisi altında olduğu
- 3 - Şirketin yaptığı araştırmanın sonucunu açıkladığı

Çıkarılamayacak yargılar:

- 1 - Ülkede başka virüslerin de etkili olduğu
- 2 - Ülkedeki %5’lik alanda başka virüslerin görüldüğü
- 3 - Şirketin sadece bu virüs ile ilgili araştırmalar yaptığı

NOT

- Bu konunun yer aldığı soru kalıplarında “kesin olarak çıkarılabilir” yargısı kullanılıp kullanılmadığına dikkat edilmelidir. Bu ifadenin olduğu sorularda ihtimalli durumların olduğu seçenekler elenmeli, cümleden kesin olarak çıkarılacak yargı bulunmalıdır.

Örnek Soru

Okuyucuya, üslup ve sözcük oyunları ile güçlü çıkartıcı yazarlığını kanıtlamaya çalışmak yerine, olabildiğince rahat okunabilecek bir anlatım ve üslupla, okuyucuyla aramda duygusal ve düşünsel bağlar oluşturmaya çalışırım.

Bu cümlede anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nasıl anlattığınız kadar neyi anlattığınız da önemlidir.
- B) Yazıda okurun ilgisini canlı tutmak gerekir.
- C) Güncel konular her zaman daha çok ilgi çeker.
- D) Kalıcı ürünler vermek için çok çalışmak gerekir.
- E) Okurla sıkı bir iletişim kurmada anlatım biçiminin önemli bir yeri vardır.

Çözüm

Anlatıcı, okurla olan iletişimi etkili kılmak için kendini kanıtlama adına bazı oyunlara girmenin anlamsız olduğuna değinmiş ve asıl önemli olanın anlatım biçimi olduğuna vurgu yapmıştır. Yani verilen cümlede asıl anlatılmak istenen E seçeneğindeki yargıdır.

Cümleden Kesin Olarak Çıkarılabilecek Yargı

- Cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı, aslında sınavlarda sıkça kullanılan bir soru kalıbıdır.
- Bu soru kalıbını diğer cümle yorumlama sorularından ayıran en önemli yönü, kesinlikle yoruma açık olmamasıdır. Cümlede anlatılanın dışına çıkılamaz.

Örnekler

ÖSYM’nin kullandığı bazı cümleleri örnek verelim:

(ÖSYM aşağıdaki ilk cümleleri vererek bu cümlelerden çıkarılabilecek kesin yargılar olarak da altlarındaki ifadeleri vermiştir.)

- › Bugün okyanusa atılan çöp miktarı, okyanustan çıkarılan balık miktarının üç katına ulaşmıştır.

Kesin Olarak Çıkarılabilecek Yargı: Okyanuslardaki kirlenmenin tehlikeli boyutlara vardığı

- › “Dün”, bozduurulmuş bir çek, “yarın” ise bir bonodur. Yalnızca “bugün”, eldeki nakit paradır.

Kesin Olarak Çıkarılabilecek Yargı: Yalnızca yaşanan anda bir şeyler yapma olanağı bulunduğu

PARAGRAFTA ANLAM VE ANLATIMIN OLUŞMASI

BÖLÜM 3

PARAGRAF

Bir parçanın herhangi bir düşünceyi, duyguyu, olayı, kavramı veya varlığı -cümleler hâlinde- anlam bütünlüğü içinde anlatılan bölümdür.

- Paragrafı oluşturan cümleler, dil ve anlatım yönünden bir bütünlük içinde olmalıdır.
- Anlatılanlar belli bir akış içinde olmalıdır, akışı bozan herhangi bir cümleye yer verilmemelidir.
- Cümleler aynı düşünceyi destekler nitelikte ve anlamca uyumlu bir şekilde sıralanmış olmalıdır.

Sınavlarda Paragraf Soruları

- Sınavlarda hemen hemen tüm paragraf soru tiplerine rastlamak mümkündür (ana düşünce, konu, yardımcı düşünceler, parça oluşturma, parçayı ikiye bölme, parçada akışı bozan cümle, kişi özellikleri, tekli paragraflar, bir paragrafa dayalı çoklu sorular...).
- Kullanılan paragraflar, içerik bakımından da çok çeşitlilik göstermektedir. Paragraflar hemen hemen her konu ile ilgili olabilmektedir (Edebiyat, bilim, sanat, felsefe, psikoloji, tarih, coğrafya, spor, aktüel, eleştiri vb.).
- Paragrafların içeriğinin bu denli çeşitlilik göstermesi, kimi zaman sınavda adayların dikkatini paragrafların içeriğine yönlendirmekte ve bu da adayların sorudan kopmalarına neden olmaktadır. Bu nedenle sınavda, paragrafın içeriği ne olursa olsun, asıl olanın soruda bizden istenen olduğunu unutmamalı ve paragrafı o düşünce ile çözümlenmeye çalışmalıyız.

NOT

- Paragraf sorularında doğru cevaba ulaşabilmek, paragrafı içerik ve yapı bakımından doğru bir şekilde analiz edebilmekle mümkündür.
- Bu analizi yapabilmek için paragrafın anlatım özellikleri (düşünceyi geliştirme yolları, anlatım biçimleri, iyi bir anlamda bulunması gereken özellikler vb.) ile ilgili konuları da bilmek önemlidir.

PARAGRAFIN İÇERİĞİ

Paragrafta Konu

- Konu; üzerinde söz söylenen, düşünce yürütülen olay ve kavramdır. Her metnin bir konusu vardır. Konu olmadan metin oluşturulamaz. Yazar, yazıda mutlaka bir konu üzerinde durur.

Örnek

- › Rüzgâr gücünden yararlanarak çalışan makinelere yel değirmeni deniyor. Yel değirmenleri dikey bir eksen üzerinde dönen ve 12 kat kumaş kaplı dikdörtgen yelkenleri ile iki katlı yapılarıdır. Rüzgâr estiği zaman pervaneler döner, dönen pervaneler rüzgâr enerjisini harekete dönüştürürdü. Üst katta değirmen taşları, alt katta ise kanatları döndüren çarklar bulunurdu. İnsanlar yakın sayılabilecek bir geçmişe kadar tahılları öğütmek ve su pompalamak için bu makinelerden yararlandı. Artık bu amaçlarla kullanılanlar işlevlerini büyük ölçüde yitirdi. Ancak modern hâlleri olarak kabul edebileceğimiz rüzgâr türbinleri, rüzgârdan elektrik üretmek için yaygın olarak kullanılıyor.

Bu paragrafta yel değirmenleri hakkında bilgi verilmiştir. Hakkında bilgi verilen, söz söylenen şey konu olduğuna göre bu paragrafın konusu “yel değirmenleri”dir.

NOT

- Paragrafta konu tespiti yapılırken yazarın verdiği ayrıntılara ve örneklere değil, bütün bunları kapsayacak genel bir anlama ulaşmak çok önemlidir.
- Ayrıca sorunun cevabının paragrafın içinde olduğunu unutmamak ve gereksiz yorumlamalardan kaçınmak önemlidir.

Paragrafın konusunu, paragrafta şu soruları sorarak bulabiliriz:

- Paragrafta ne anlatılıyor?
- Paragrafta neyden söz ediliyor?
- Yazar ne ile ilgili görüş bildiriyor?
- Yazar neden yakınmaktadır?

SÖZEL MANTIK

Mantık, doğru düşünme sanatı olarak tanımlanır. Sınavlarda kullanılan sözel mantık kavramı ise okuduğunu anlama, akıl yürütme, analiz yapabilme ve çıkarımlarda bulunabilmektir. Bu konuya dair hazırlanan sorular, mantıksal akıl yürütmeye yardımcı olurken zekâyı da geliştirir. Ayrıca problem çözme becerisi kazandırma, olay ve durumlar arasında ilişki kurmayı sağlama, muhakeme yeteneği kazanma ve paragraf sorularını daha hızlı çözme gibi katkıları da vardır.

Neden Sözel Mantık Denilmektedir?

- Bağlantılı sorular şeklinde sınavlarda karşımıza çıkan bu sorulara sözel mantık soruları denilmesinin sebebi, bu soruların doğru düşünmeye yönelik hazırlanmış olmaları ve akıl yürütme becerisini ölçmeleridir. Sınavda dörder sorudan oluşan iki ayrı mantık sorusu sorulmaktadır. Bu sorular “Sözel Bölüm”ün son kısmında yer almaktadır.

Sözel Mantık Sorularının Analizi

- Genelden özele yöntemiyle hazırlanan sözel mantık soruları; metin (açıklama) kısmı, önermeler kısmı ve soru kısmı olmak üzere üç bölümden oluşur.

Metin Kısmı: Sorunun giriş kısmıdır ve kurgusal bir gerçekliği dile getirir. Kişiler, mekânlar, sıralama ölçütleri, sorunun çözümüne dair yöntemin belirlenmesine yönelik bilgiler bu kısımda yer alır. Bu kısım okunurken köşeye alınacak küçük notlar, soruların çözümünde zamandan tasarruf etmeyi sağlayacaktır.

Önermeler Kısmı: Sorunun çözümünü sağlayacak bilgilerin yer aldığı ve asıl ipuçlarını barındıran kısımdır. Metin kısmında verilen kurguya dair sınırların belirlendiği bölümdür. Bu bölümde kesin yargıların yanında ihtimalli durumlar da yer alır. İhtimalli durumların yer aldığı öncüllere dikkat edilmelidir. Sorunun çözümü için yapılacak bir şema veya tabloya, ilk olarak bu kısımda yer alan kesin yargılar yazılmalıdır.

Soru Kısmı: Verilen kurgusal duruma dair istenilenin yer aldığı bölümdür. Bilgiyi kullanabilme, analiz ve sentez yapabilme ön plandadır. Bu kısımda yer alan “kesinlikle, kesin olarak” ifadelerine dikkat edilmelidir.

Sorularda Kullanılan Bazı Unsurlar

Kişiler: Selim, Deniz, öğrenci, doktor, yarışmacı...

Yerler: Ankara, manav, müze, sınıf, havaalanı...

Yönler: Doğu-batı, aşağı-yukarı, sağ-sol, ön-arka...

Zaman: Yıllar, aylar, haftalar, günler, saatler...

Nesneler: Enstrümanlar, kitaplar, meyveler, araçlar...

İlişkiler: Evlilik, arkadaşlık, kardeşlik, akrabalık, iş...

MANTIK SORULARINDA KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR

Önerme: Doğruluğu ya da yanlışlığı ispatlanabilen bilgileri ifade eden cümle veya cümlelerdir.

Çıkarım: Verilen önermelerin doğru ya da yanlış olma durumlarının değerlendirilerek yeni bilgiler elde etmektir.

Akıl yürütme: Önermelere dikkat ederek verilen bilgileri yorumlamak, çıkarımda bulunmaktır.

Muhakeme: Akıl yürütme yoluyla var olan sorun(lar)a çözüm bulmak için çıkarımlarda bulunmaktır.

Öncül: Sorularda verilen önermelerden her biridir. Sorunun çözümüne dair ipuçlarının yer aldığı kısımdır.

SÖZEL MANTIK SORULARI ÇÖZÜLÜRKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

- Sözel mantık soruları kurgusal bilgiler içerir. Sorular çözüldükçe kurgusal olan bilgiler olabildiğince somut hâle getirilmelidir. Bilgiler zihinde canlandırılmalı ve zihinde canlandırılan bilgiler kâğıda dökülmelidir.
- Bilgiler sınıflandırılarak birbiriyle ilişkilendirilmelidir.
- Öncüllerdeki kesin bilgiler değerlendirildikten sonra ipuçları içeren öncüller yorumlanarak çıkarımlarda bulunulmalıdır.
- Öncüllerde karmaşık bir hâl alan bilgiler bir tablo veya şema ile görselleştirilerek somutlaştırılmalı ve daha kullanışlı hâle getirilmelidir.
- Öncüllerde veya soru kısmında yer alan “sadece, yalnızca, aynı zamanda, kesinlikle” gibi ifadeler ve “bağlaçlara, olumsuz soru köklerine” dikkat edilmelidir.
- Kurgusal gerçeklikte gereksiz bilgiler olabileceğinden bu bilgilerin ayıklanarak sadece anahtar ifadelerin dikkate alınması, sorunun çözümünde zaman tasarrufu sağlayacaktır.
- Çözüm için oluşturulan şema veya tablodan sonra her soru birbirinden bağımsız değerlendirilmeli ve seçenekler elenerek doğru cevaba ulaşılmalıdır.

1 ve 2. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Bir sürücü kursunda Yunus, Ümmet, Bayram, Handan ve Oğuzhan isimli hocalar; Zeynep, Gamze, Muhammed ve Canan isimli kursiyerlere direksiyon eğitimi vermişlerdir. Kursun hocaları ve eğitim verdikleri kursiyerlerle ilgili şunlar bilinmektedir:

- Her hoca, en az bir kursiyerle çalışmak zorundadır.
- Bir kursiyer, birden fazla hocayla çalışabilmektedir.
- Yunus Hoca yalnız Gamze ile, Ümmet Hoca yalnız Muhammed ile çalışmaktadır.
- Gamze iki hoca ile çalışmaktadır.
- Oğuzhan Hoca'nın Canan dışında bir kursiyeri daha vardır ama bu kişi Gamze değildir.
- Yalnızca bir hocanın üç kursiyeri vardır.
- Bayram Hoca'nın Zeynep'in dışında bir kursiyeri daha vardır ancak bu kişi Canan değildir.

1. Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Gamze hem Bayram Hoca hem de Handan Hoca ile çalışmaktadır.
- B) Üç kursiyeri olan hoca, Handan Hoca'dır.
- C) Oğuzhan Hoca'nın kursiyerlerinden biri Muhammed'dir.
- D) Canan, üç hoca ile çalışmaktadır.
- E) Oğuzhan Hoca, Zeynep ile çalışmaktadır.

2. Buna göre;

- I. Bayram,
- II. Handan,
- III. Ümmet

adlı hocalardan hangileri Gamze'yi çalıştıran ikinci hoca olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3-5. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Bir futbol turnuvasına 5 takım katılmıştır. Bu takımların forma rengi ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- Bütün takımların formları iki renklidir.
- 1. ve 2. takımın birer rengi aynıdır.
- 4. takımın rengi sarı – kırmızı değildir.
- 3. takımın rengi siyah-beyazdır.
- 1. takım ile 5. takımın birer rengi aynıdır.
- Turnuvaya katılan takımların forma renkleri; kırmızı, siyah, beyaz, sarı, mavi, lacivert ve bordodur.
- Kırmızı renk sadece iki takımda bulunmaktadır.
- Bordo, lacivert, mavi, siyah renkler 1 kez kullanılmıştır.

3. Aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) 1. ve 2. takımın ortak rengi sarıdır.
- B) 4. takımın rengi bordo-mavidir.
- C) 2. takımın rengi siyah-laciverttir.
- D) 1. ve 5. takımın ortak rengi kırmızıdır.
- E) 1. takımın rengi sarı-kırmızıdır.

4. 5. takımın rengi kırmızı-beyaz ise aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) 2. takımın rengi sarı-laciverttir.
- B) 1. takımın rengi sarı-kırmızıdır.
- C) 3. takım ile 5. takımın ortak rengi beyazdır.
- D) 4. takımın rengi diğer takımların hiçbirinde yoktur.
- E) 4. takımın rengi kırmızı-siyahtır.

5. Kırmızı 2, sarı 2, beyaz 2 takımın formasında bulunuyorsa aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sarı renk 1. ve 2. takımda bulunur.
- B) 3. ve 4. takımın ortak rengi siyahtır.
- C) 1. ve 5. takımın ortak rengi kırmızıdır.
- D) 3. ve 5. takımın ortak rengi beyazdır.
- E) 4. takımda bordo ve mavi renk bulunur.

DATA YAYINLARI

Dijital Eğitim Platformu (www.datakpss.com)

Bu kitabı alan her aday, www.datakpss.com dijital eğitim platformunu ücretsiz kullanabilir.

www.datakpss.com adresine üye olduktan sonra "Aktivasyon kodu gir" kısmına kitapta yer alan aktivasyon kodunu girerek aktive edebilir.*

Bu aktivasyon ile;

- 5 Deneme sınavı,
- 1001 Soru çözme,
- Yapay zekâ destekli istatistiksel raporlar alma

gibi birçok özelliğe sahip olacaktır.

Whatsap: 0 (542) 262 03 37

* Kullanım süresi 1 yıldır.

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi
1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 29 95 - WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com

9 786256 200821